

Språkåret: Kva har Kirsten Flagstad å gjere med Språkåret – eller med språk i det heile?

Kirsten Flagstad-festivalen

MENINGER

Jens Haugan

Vel, for det første debuterte Kirsten Flagstad som operasongarinne i 1913 og ein feirar dermed hundreårsjubileum. Ho budde også lang tid i USA og måtte derfor snakke engelsk. I tillegg måtte ho syngje ein del på italiensk, men ikkje minst på tysk.

Flagstad blir av mange først og fremst forbunden med Richard Wagner og Der Ring des Nibelungen. Ho har hatt mange ulike roller, men det er kanskje Brynhild som har gjort ho til eit ikon.

Den «norske» Brynhild heiter Brünnhilde hos Wagner. Det er inga hemmelegheit at norsk og tysk er i slekt med kvarandre og at desse språka, saman med t.d. også engelsk og nederlandsk og sjølv sagt dei andre skandinaviske språka, har utspring i eit felles urgermansk språk.

På 1800-talet gjekk det ei bølge med nasjonaltromantiske strøymingar gjennom Europa, der ein skulle finne tilbake til dei ulike nasjonale røtene.

Eitt aspekt ved dette var å følgje språka tilbake i tid, og då støyter ein fort på felles kulturgods i form av segner og eventyr. Ei av desse segnene er Nibelungensongen.

Svært mange av karakterane og mykje av handlinga finn ein igjen i den gammalnorske Volsungasaga og i Edda-dikta. Segnstoffet

KIRSTEN FLAGSTAD: Svært mange av karakterane og mykje av handlinga i Nibelungensongen finn ein igjen i bl.a. den gammalnorske Volsungasaga og i Edda-dikta, skriv Jens Haugan. FOTO: NTB SCANPIX

er så gammalt at det går tilbake til den munnlege forteljartradisjonen. Det har nok blitt fortalt mange gonger og har dermed endra seg litt etter litt i ulike samanhengar. Då stoffet blei med nordover med vikingane, hadde det byrja å leve sitt eige liv.

Det er interessant at Wagner, då han skulle byggje eige segnivers med utgangspunkt i Nibelungensongen, faktisk tok mest stoff frå dei nordiske variantane.

Mange tenkjer kanskje på Wagner og Nibelungenringen som «erketysk», og det hjelper kanskje heller ikkje at ein viss annan tyskar seinare blei veldig interessert i Wagners verk og brukte det i samband med sin propaganda.

Historiene om dvergar, riddarar, drakar, skattar og ein magisk ring er svært gamle. J.R.R. Tolkien

valde enda meir fritt blant slike motiv og skapte eit kanskje enda større univers.

Dei fleste unge kjenner i dag først og fremst til karakterane frå Ringenes Herre og Hobbiten, og dei gamle norrøne sogene og mytane blir etter kvart gløynde.

Men kanskje kan ein gjennom Kirsten Flagstad-festivalen ta tilbake noko av dette nordiske stoffet, gjerne på norsk? Eller skal det vere slik at den nye globale mytologien skal vere einerådande – på same måte som det engelske språket? One language to bind us all.

Det er jo «kult» med ein forseggjort, dataanimert drake i 3D som heiter Smaug. Men det kan vere litt greitt at ungdommen lærer at «vår» drake heitte Fáfnir eller Fávne; og Sigurd eller Siegfried var minst like «kul» som Bilbo, Frodo og Aragorn og den «gjengen».

Men våre gamle heltar levde først og fremst gjennom den munnlege tradisjonen, så gjennom sogetekstane, og så kom Wagner med sine storslåtte verk, som framleis blir framførde. Kjem Peter Jackson sine filmar til å leve i hundre år? Det vil tida vise.

” Historiene om dvergar, riddarar, drakar, skattar og ein magisk ring er svært gamle. J.R.R. Tolkien valde enda meir fritt blant slike motiv.

JENS HAUGAN

Om ««

■ På debattsiden fanger et bilde a min interesse. nende teksten. Hør på Evert Taub undres. Taubes v er den sköna son som må være Ta sommeren til de på sin veg. Men f svar fra forskjelli

■ Fra bonden f det dessverre er slutt. Telen had stukket dypt i jon ker som om bon ble ferdig med v er bonden som b sanna mina ord o politik som har jord!» Handelsma be et lignende sv glädjerus, men se litik drar nöd och hus!» Sjømannen rike nordmenns v till et varmare lar

■ Og Taube trek over forsommer til «aftonsång» f ord. Men allerede i kirka møtes ha errens» ord «Sat spår, höst och v och han jagar dig i blommande snå

■ Men kontraste

KARIN ANDER

Handl

■ Karin Andersen deligvis de privi oss. De fleste ar penger når vi sk langsiktige inves for eksempel kjø bolig eller kjøpe k

■ Mange har til o nødt til å kjøpe tv og møbler på lån ling. Vi vet alle s koster. Dummer selv om Karin Ar bart tror det.

Mye bedre, selv Karin Andersen penger ut av løse tale kontant. Rik kan gjøre det. Hv befinner seg i en l

■ Klart det koste ger etter OPS-n kurat som det ko avdrag å bygge k banken.